

مقیاس خودکارآمدی والدگری دومکا (PSAM)

هدف: ارزیابی خودکارآمدی والدین

شیوه تکمیل: خواهشمند است جملات زیر را با دقت بخوانید و مشخص کنید تا چه اندازه با هر کدام از این جملات موافق می باشید، نظر خود را بر اساس نمره گذاری زیر و با زدن علامت ✓ مشخص کنید.

نکته: برای بکار بردن این پرسشنامه برای پدر، کلمات مادر را در کل پرسشنامه با پدر جایگزین نمایید.

7	6	5	4	3	2	1	عبارات	ردیف
							مهم نیست که من از چه شیوه ای استفاده می کنم، فرزندم آنچه را که من می خواهم انجام نمی دهد.	1
							از مادری خودم (شیوه تربیت فرزند) اطمینان دارم.	2
							هنگامی که بعضی مشکلات بین من و فرزندم بوجود می آید، برای درست کردن آن کار کمی می توانم انجام دهم.	3
							من می دانم که بعنوان یک مادر، خوب عمل می کنم.	4
							من بعنوان یک مادر، احساس بی فایده بودن می کنم.	5
							فرزندم معمولاً در نهایت، کار خودش را می کند.	6
							من نکاتی در مورد مادری کردن (شیوه تربیت فرزند) می دانم که برای سایر والدین می تواند مفید باشد.	7

							8	هنگامی که فرزندم از دست من ناراحت می شود، معمولاً من تسلیم می شوم.
							9	من می توانم اکثر مشکلات بین خودم و فرزندم را حل کنم.
							10	هنگامی که اموری بین من و فرزندم خوب پیش نمی رود، من آنقدر به تلاش ادامه می دهم تا شرایط تغییر کند.

• معرفی پرسشنامه:

پرسشنامه خودکارآمدی والدگری توسط دومکا معرفی شده است. این پرسشنامه شامل 10 سوال است و پاسخ به این

پرسشنامه طبق طیف لیکرت هفت درجه ای از 1 تا 7 امتیازبندی می شود. سوالات این پرسشنامه هم برای پدر و هم برای مادر قابل استفاده بوده و هدف از طرح این پرسشنامه بررسی و ارزیابی میزان خودکارآمدی والدگری در پدر و مادر می باشد.

• تعریف مفهومی:

باندورا (1997) مطرح می کند که خود کارآمدی، توان سازنده ای است که بدان وسیله، مهارت‌های شناختی، اجتماعی، عاطفی و رفتاری انسان برای تحقق اهداف مختلف، به گونه ای اثربخش ساماندهی می شود. به نظر وی داشتن دانش، مهارت‌ها و دستاوردهای قبلی افراد پیش بینی کننده های مناسبی برای عملکرد آینده افراد نیستند، بلکه باور انسان در باره توانائی های خود در انجام آنها بر چگونگی عملکرد خویش مؤثر است. بین داشتن مهارت‌های مختلف با توان ترکیب آنها به روشهای مناسب برای انجام وظایف در شرایط گوناگون، تفاوت آشکار وجود دارد. "افراد کاملاً می دانند که باید چه وظایفی را انجام دهند و مهارت های لازم برای انجام وظایف دارند، اما اغلب در اجرای مناسب مهارت ها موفق نیستند. (باندورا 1997)

خودشناسی از طریق پردازش مهارت های شناختی، انگیزشی

و عاطفی که عهده دار انتقال دانش و تواناییها به رفتار
ماهرانه هستند، فعال می شود. به طور خلاصه، خودکارآمدی
به داشتن مهارت یا مهارت ها مربوط نمی شود، بلکه داشتن
باور به توانایی انجام کار در موقعیت های مختلف شغلی،
اشاره دارد.

• تعریف عملیاتی :

در این پژوهش منظور از نمره استاندارد خودکارآمدی
والدگری نمره ای است که فرد به سوالات 10 ماده ای
پرسشنامه دومکا می دهد .

• نمره گذاری پرسشنامه:

نمره گذاری پرسشنامه براساس طیف لیکرت و از 1 تا 7

امتیازبندی شده است:

مخالف.....موافق

1.....7

سوالات 1-3-5-6-8 به صورت معکوس نمره گذاری می شوند.

• تحلیل (تفسیر) بر اساس میزان نمره پرسشنامه

بر اساس این روش از تحلیل شما نمره‌های به دست آمده را

جمع کرده و سپس بر اساس جدول زیر قضاوت کنید. توجه

داشته باشید میزان امتیازهای زیر برای یک پرسشنامه

است در صورتی که به طور مثال شما 10 پرسشنامه داشته

باشید باید امتیازهای زیر را ضربدر 10 کنید

مثال: حد پایین نمرات پرسشنامه به طریق زیر بدست آمده

است.

تعداد سوالات پرسشنامه * 1 = حد پایین نمره

حد پایین نمره	حد متوسط نمرات	حد بالای نمرات
10	40	70

امتیازات خود را از 10 عبارت فوق با یکدیگر جمع نمایید.

حداقل امتیاز ممکن 10 و حداکثر 70 خواهد بود.

نمره بین 10 تا 20 : میزان خودکارآمدی والدگری پایین است.

نمره بین 20 تا 40 : میزان خودکارآمدی والدگری متوسط است.

نمره بالاتر از 40 : میزان خودکارآمدی والدگری بالا است .

• روایی و پایایی:

در پژوهش جمالی نژاد(1391) روایی پرسشنامه توسط

اساتید مطلوب گزارش شد.

پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ بالای 80% محاسبه

گردید.

• منبع:

1. جمالی نژاد، راضیه، 1391، بررسی اثربخشی آموزش

خلاقیت مادر – کودک بر خلاقیت کودکان و

خودکارآمدی والدگری مادران کودکان پیش دبستانی،

پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد.